

مقایسه تطبیقی سرمایه اجتماعی بین زنان و مردان جهت برنامه ریزی مشارکتی مدیریت شهری (مطالعه موردی: شهر سنقر)

حسین کماسی^{۱*}، حامد قادر مرزی^۲، رامین چراغی^۳، هادی ترک شونند^۴

۱- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، مدرس دانشگاه پیام نور

۲- عضو هیأت علمی گروه جغرافیا، دانشگاه کردستان

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تربیت مدرس

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری - منطقه‌ای، دانشگاه یزد

Komasi1366@gmail.com

چکیده

در حال حاضر پژوهشگران از سرمایه اجتماعی به عنوان یک مفهوم کلیدی در عرصه مسایل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی نام می‌برند. این مفهوم به دلیل ماهیت و محتوایی که دارد تقریباً با تمامی موضوعات و مسائل مطرح در حوزه انسانی و اجتماعی ارتباط پیدا می‌کند. هدف پژوهش حاضر مقایسه تطبیقی میزان سرمایه اجتماعی بین زنان و مردان ساکن در شهر سنقر می‌باشد. این مقاله از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش تحقیق توصیفی-تحلیلی بوده که با استفاده از مطالعه کتابخانه‌ای-اسنادی و میدانی صورت پذیرفته است بدین صورت که پس از بررسی مبانی نظری سرمایه اجتماعی و بررسی ابعاد مهم آن، از طریق ابزار پرسش‌نامه به گردآوری داده‌های مورد نیاز پرداخته شده است. جامعه آماری پژوهش را ۳۸۰۰۰ شهروند بالای ۱۵ سال شهر سنقر تشکیل داده‌اند که با استفاده از روش تعیین حجم نمونه کوکران ۲۵۰ شهروند (۱۲۵ شهروند زن و ۱۲۵ شهروند مرد) مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. جهت آزمون فرضیه‌ها نیز از نرم‌افزار SPSS19 و آزمون پارامتریک (Independent-Samples T Test) میانگین یک متغیر بین دو گروه، بهره‌گیری شده است. نتایج تحقیق بیانگر آن است که در ابعاد سه‌گانه سرمایه-اجتماعی، با فرض عدد ۳ به عنوان حد متوسط، در بعد آگاهی، میانگین آگاهی مردان ۳/۱۴ و میانگین آگاهی زنان ۲/۵۸ محاسبه شده که بیانگر آگاهی بیشتر مردان در مقایسه با زنان می‌باشد، در بعد مشارکت نیز میانگین مردان ۳/۱۸ و زنان ۲/۴۶ می‌باشد که در این بعد نیز میزان مشارکت مردان بیشتر از زنان می‌باشد اما در بعد اعتماد میانگین مردان ۲/۱۵ و میانگین زنان ۳/۰۸ محاسبه شده که بیانگر اعتماد بیشتر زنان در مقایسه با مردان می‌باشد. **واژگان کلیدی:** سرمایه اجتماعی، مدیریت شهری، سنقر.

۱- مقدمه

اهمیت و نقش سرمایه اجتماعی در روند توسعه جوامع مسأله‌ای است که در سال‌های اخیر مورد توجه بسیاری از اندیشمندان قرار گرفته است و به عنوان یکی از شاخصه‌های توسعه در نظر گرفته می‌شود. یکی از ابعاد مهم توسعه، توسعه اجتماعی است. توسعه اجتماعی در واقع، بهبود کمی و کیفی شاخص‌های اجتماعی به منظور دستیابی به توسعه کلان می‌باشد. از رویکردهای نوین به منظور ارتقاء شاخص‌های توسعه اجتماعی و تأثیرگذاری بر سایر ابعاد توسعه؛ توجه به سرمایه اجتماعی است که با دو مؤلفه هنجارهای اجتماعی و فرهنگ، عناصر مرکزی توسعه را تشکیل می‌دهند (March, 2000:12). سرمایه اجتماعی از طریق بهبود سیستم‌های سیاسی محلی، سلامت اقتصادی، کاهش سطح جرم و جنایت و بیماری تأثیر قابل توجهی در توسعه